

“No podem descartar més mesures d'ajust”

La crisi i la falta de liquiditat als mercats ha empès contra les cordes les finances públiques valencianes. La situació, com ha reconegut Alberto Fabra, és “crítica”. Diversos factors s'hi conjuminen. D'una banda, un model polític que durant setze anys es va basar en el balafiament de recursos i que ha deixat els nivells d'endeutament més alts de l'estat espanyol. D'una altra, un model de finançament que històricament ha perjudicat el País Valencià. Fa dues setmanes, la Generalitat Valenciana va haver de recórrer ‘in extremis’ a Madrid per a tornar 123 milions d'euros al Deutsche Bank. I només enguany té compromesos venciments per valor de 4.058 milions d'euros. Mentrestant, la llista d'impagaments no para de créixer. El País Valencià serà la Grècia de l'estat espanyol? Ens aboquem al rescat o ens en sortirem? EL TEMPS entrevista el conseller d'Economia, Enrique Verdeguer, per a obtenir respostes sobre la situació financera més delicada que ha viscut el País Valencià en la democràcia.

El País Valencià és a l'ull de l'huracà. La setmana passada el Ministeri d'Economia espanyol va haver d'avançar 120 milions del model de finançament (i ja n'havia avançats 458 per a pagar els *bons patriòtics*) arran d'un venciment de 123 mi-

lions amb el Deutsche Bank. Dieu que treballeu colze a colze amb Madrid per a resoldre els problemes. En quins mecanismes estructurals —és a dir, que no siguen d'emergència, com fins ara— treballeu per a resoldre la situació de falta de liquiditat?

—La setmana vinent [aquesta] hi ha convocat un Consell de Política Fiscal i Financera en què, entre més aspectes, analitzarem possibles solucions, que, com dèieu, han de ser estructurals i no d'emergència. Ara ara, poc podem dir de concret, però és evident que calen mecanismes de finan-

PRATIS / CANIPS

laboració i coordinació. A més a més, calen mesures d'estabilitat pressupostària. Aplicar ajustos és una condició absolutament necessària per a sanejar la situació actual, però no n'hi ha prou. Tots sabem que les retallades, a curt termini, tenen una incidència negativa sobre el consum i l'ocupació, i es tracta de complementar i prestar suport amb mesures de reactivació econòmica, com farem nosaltres aquesta setmana i les vinents amb conjunts de mesures a favor dels emprenedors i de l'ocupació juvenil. Tenim problemes estructurals que fa temps que hauríem d'haver abordat. El problema és que en temps de crisi allò que és urgent s'acaba anteposant a allò que és important.

—Quina serà la posició del govern valencià en aquest Consell de Política Fiscal i Financera? Quins “mecanismes de col·laboració i coordinació” defensa València?

—Pretenem un sistema anticipat. El sistema actual, en què competim diverses comunitats autònomes per fluxos de finançament cada volta més limitats ja no serveix i no és sostenible. Cal que actuem tots com un sistema. Els *hispanobons* podrien ser una fórmula; l'ICO podria tenir-hi un paper important; hi ha mecanismes d'aval, etc. Ara més que mai es tracta de trobar mecanismes coordinats i no competència entre administracions.

Aquí hi ha un debat entre la gent que pensa que el problema és de liquiditat i qui pensa que el problema és estructural. Jo em situe en una posició intermèdia. A parer meu, és obvi que tenim un problema de liquiditat, però a banda vivim en un model basat en una despesa que de manera continuada s'ha situat per sobre dels ingressos. Crec que aquest model, basat en l'endeutament, ja no és sostenible i l'hem de revisar.

—En què ens vam equivocar en l'anterior sistema, si és que l'hem de revisar?

—En qualsevol sistema, l'anàlisi *a posteriori* és més senzilla. Ara tothom pensa que hi hagué un excés de totxo i de finançament, però en aquell moment la immensa majoria de la societat —des dels particulars a les empreses, passant per l'administració— va participar d'aquella dinàmica. Ara el crèdit

“El finançament de la Comunitat Valenciana fa molt de temps que és deficient”

ha deixat de fluir i la situació és complicada.

—En tot cas, el futur del País Valencià depèn d'allò que es negociï amb Madrid.

—El futur de la Comunitat Valenciana, en aquests moments, demana d'assolir solucions coordinades. Les turbulències que travessem ultrapassen els estats, de manera que la solució per a Espanya passa per la Unió Europea. En aquests moments, poques administracions autonòmiques o corporacions locals tenen instruments per a afrontar, totes soles, la situació.

Ara bé, és veritat que no totes les comunitats autònomes ens trobem en la mateixa situació ni tenim el mateix punt de partida: hi ha comunitats autònomes amb règims fiscals molt beneficiosos; hi ha comunitats autònomes que juguen amb unes característiques molt favorables amb efectes de recaptació.

“La situació de CAM i BV va influir negativament en la col·locació dels ‘bons patriòtics’”

Jo tinc poca tirada al victimisme, però és veritat que el finançament d'aquesta comunitat autònoma fa molt de temps que és deficient en termes *per capita*. Crec que si som un país som un país, i determinades variables com la unitat de mercat i el finançament *per capita* haurien de ser clau. No és sostenible que hi haja deu sistemes funcionant al mateix país.

—El conseller d'Hisenda, José Manuel Vela, fa molt de temps que repeteix que vol negociar amb Madrid un nou sistema de finançament

ment per al País Valencià. En quins termes es presentarà aquesta reclamació?

—Com he dit, necessitem solucions coordinades. Nosaltres no som els únics de plantejar aquesta qüestió. El conseller català, Andreu Mas-Colell, reiteradament ha fet reclamacions en aquesta línia. La nostra situació i la de Catalunya són prou similars. Les nostres xifres d'endeutament, cadascuna al seu nivell, són paregudes. Allò que ens ha diferenciat els uns dels altres ha estat la nostra capacitat de col·locar bons minoristes.

—Segons el vostre argument, doncs, al País Valencià i a Catalunya ens interessaria anar de bracet per a reclamar davant Madrid un millor finançament.

—Crec que ens interessa anar de bracet del sentit comú i de la lògica. Si una cosa no té sentit és que el finançament *per capita* d'un ciutadà de la Rioja, de Cantàbria, d'Extremadura, de la Comunitat Valenciana o de Catalunya siga distint. És més fàcil de dir-ho que no de fer-ho, perquè no és una suma d'un més un, però ens hi hem de posar.

Aconseguir eixe finançament *per capita* és una condició necessària, perquè després també cal fer ací els deures i pressupostar amb moltíssim rigor, tot tenint en compte que ja no podem gastar recurrentment més enllà dels ingressos. Perquè, ens agrade o no, en aquests moments el sistema financer internacional ja no ens ho permet. Una família no es permetria d'endeutar-se a uns determinats nivells. Nosaltres tampoc no ho podem fer.

També és cert que a València tendim a passar d'un extrem a un altre, com si açò fora un pèndol. Igual que en el passat no érem el millor entre els millors, ara tampoc no som el pitjor entre els pitjors. Cal fugir d'eixos extrems, perquè ens duen a l'anàlisi simplista. L'administració ha d'adaptar-se al moment, tindre molt present el cicle econòmic. És per això que crec que les mesures d'ajust són imprescindibles per a combatre el cicle.

—El problema en aquest cas és que ens enfrontem a la baixada del cicle en una situació ben precària, amb un deute que equival al 19,9%

FRATS I CAMPS

del PIB. Som la comunitat amb més deute amb relació al PIB.

—Nosaltres tenim un nivell d'endeutament alt entre les comunitats autònomes, amb poca diferència respecte de comunitats com ara Catalunya o les Balears, però cal apuntar que no som els primers en la relació endeutament-població. Siga com siga, és cert que aquest és un model que s'ha basat, aquí i a moltes altres comunitats i països, en un finançament fàcil i disponible i això, a curt termini, cal canviar-ho radicalment. Les últimes

dades de deute corresponent al tercer trimestre, tant pel que respecta a l'administració com pel que respecta a les empreses públiques, fan palès que som dels que més han reduït aquest nivell d'endeutament. Hem passat del 20,1% al 19,9%. Ara ens cal revisar el model. Hem viscut en un sistema molt basat en l'excés de liquiditat. Cal no perdre de vista, això no obstant, que aquest problema és generalitzat.

—Aleshores, si és un problema generalitzat, per què Catalunya ha pogut col·locar recentment 4.000 mi-

“Ni abans no érem el millor entre els millors ni ara no som el pitjor entre els pitjors”

lions d'euros en bons minoristes i el País Valencià no ha estat capaç de col·locar-ne ni 1.800?

—Catalunya va ser capaç de col·locar els seus bons en part perquè el moment d'eixida de l'emissió era millor que no el nostre. Nosaltres restàvem condicionats per l'anterior emissió i també per l'autorització que havia d'arribar des del Ministeri d'Economia. Al remat, Catalunya ha tingut èxit i nosaltres no. A banda, cal tenir en compte que, a l'hora de col·locar bons no és igual comptar amb entitats financeres pròpies sòlides que no tindre'n.

—Voleu dir que la inexistència d'entitats financeres pròpies ha influït en el resultat de la col·locació de bons?

—Evidentment, la situació del Banc de València i de la CAM no influeixen positivament en la possibilitat de col·locar una emissió de bons patriòtics.

—En què milloraria les opcions dels bons a particulars el fet que en lloc de dir-se *bons patriòtics* es digueren *hispanobons*, com reclameu?

—No és en absolut una qüestió merament de nomenclatura. El Tresor ha estat capaç de col·locar d'una manera relativament senzilla els seus productes. Un sistema centralitzat de bons autonòmics seria com això que es reclama a l'àmbit de la Unió Europea amb els eurobons.

—Si és una qüestió de confiança, doncs, això significa que els inversors no confien en les finances valencianes?

—És una qüestió sobretot de confiança i de capacitat, com passa amb els eurobons. En un context de globalització, la mida és molt important. La solvència de la Unió Europea no és comparable amb la de l'estat espanyol; igual que la solvència de l'estat espanyol no és comparable amb la de la comunitat autònoma.

PRATS I CAMPS

“La crispació que hem generat entre tots és nefasta”

A Enrique Verdeguer Puig aquesta crisi l'obliga a utilitzar el seu millor *drive*. Amant del tennis (li agrada tot l'esport i és un *merengue* confès), el conseller d'Economia no ha disposat darrerament de gaire temps per a gaudir de la raqueta. Les emergències financeres de la Generalitat l'han abocat a jornades maratonianes als despatxos que el seu departament té al carrer de Colom de València. Aquesta entrevista, per exemple, es va haver de fer en dues fases, perquè durant la primera cita, que va tenir lloc abans del rescat de Madrid, fou

impossible d'enllaçar més de nou minuts sense que la seua Blackberry interrompera la conversa. Al cap i a la fi, Verdeguer, un home de perfil eminentment tècnic, ha heretat del seu predecessor, Gerardo Camps, un ós dur de rosegar: nivells de desocupació superiors al 24%, una administració amb les arques buides, un conglomerat empresarial públic amb elefantiasi i una pila interminable de factures (de bancs i empreses proveïdores) damunt la taula. “Estic ocupat i preocupat”, assegurava en aquella primera trobada.

Tot plegat deu semblar-li una olla de grills a una persona que, com ell, ha fet de la rectitud un principi bàsic de la seua vida. Nascut a València l'any 1964, es va formar a les universitats de València i Oxford i després se'n va anar a Madrid, on es va casar i manté la residència familiar, que aixopluga quatre plançons. Des del 1994 és tècnic comercial i economista de l'estat i, com a tal, va exercir de sots-director d'estudis del sector exterior del Ministeri d'Economia i de conseller en cap de l'oficina econòmica i comercial de l'ambaixada d'Espanya a Rabat. Des del 2007 era director de la divisió de productes industrials i tecnologia de l'Icex. Els qui el coneixen destaquen la seua capacitat de treball i la seua intel·ligència. “És un

—A la nota que Standard & Poor va enviar quan va anunciar la rebaixa de la qualificació del deute de la Generalitat Valenciana, deia: “No existeix un pla sòlid i creïble que

s'ocupe de les necessitats de finançament en el futur.” Això no ajuda gaire a crear confiança.

—Òbviament, la qualificació que ha fet Standard & Poor condiona el

nostre accés al mercat, si bé el nostre accés era molt limitat d'antuvi, igual com el d'algunes altres comunitats autònomes. Ara per ara, els mercats majoristes es troben completament tancats

pou de ciència, però en absolut és un envanit.”

La seua arribada a València ha dut nous aires a la conselleria. Ell, que es declara una persona “amb una perspectiva molt anglosaxona”, encara no s’ha acostumat del tot a la *selva* valenciana. “En la vida cal ser molt crític; cal tolerància zero amb les corrupteles, amb la mala voluntat, amb l’enriquiment indegut..., però crec sincerament que a València hem entrat en unes inèrcies, vicis, motxilles... Som una societat amb un nivell de crispació generat entre tots que és nefasta. Ací si fas A et critiquen, i si fas B, també!”, lamenta. Siga com siga, Verdeguer s’haurà d’acostumar prompte a tot això si vol guanyar el set i la partida a la crisi.

—Set mesos com a conseller, el vostre primer càrrec estrictament polític. És el que us esperàveu quan Francisco Camps us va oferir el càrrec?

—En alguns aspectes, sí; en alguns altres, no. Per a mi aquest era un món molt distint i molt aliè en molts aspectes. Sí que era el que m’esperava, en el sentit que és un lloc de molta responsabilitat i de molta complexitat. Era un càrrec difícil al mes de juny, però ara ho és encara més perquè l’escenari internacional de l’agost ençà s’ha complicat substancialment. Han estat sis mesos molt interessants, molt intensos, a voltes massa intensos, però en general l’experiència és positiva. En el fons, quan vaig acceptar aquesta responsabilitat, sabia les dificultats i sabia quins eren els pros i els contres d’un perfil com el meu i en aquestes circumstàncies. Encara estic acostumant-me a tot el món dels mitjans de comunicació i al funcionament de l’estructura política. Això costa i no sempre és senzill d’adaptar-s’hi.

—Teníeu un càrrec còmode a Madrid com a director de la divisió de productes industrials i tecnològics de l’Icex. Què us va fer decidir a donar el sí a Francisco Camps?

—Dues coses: en primer lloc, la sensació que des de la meua experiència i el meu perfil podia aportar coses i donar una visió distinta, amb més perspectiva. Sóc dels qui pensa que a la vida val més penedir-se d’allò que no es fa que no pas d’allò que es fa.

—Vau estar poc més d’un mes amb Francisco Camps. En què s’ha notat el canvi de capità en la navegació d’aquesta vaixell?

—Jo he estat un mes amb un president i cinc amb un altre. Les circumstàncies han estat distintes i els perfils de les persones són molt diferents, cosa que influeix. En tots dos casos, no obstant això, m’han permès de treballar sense cap entrebanc. Agraesc que s’haja preservat en tot moment el meu perfil més professional que no polític.

—En què són distintes les personalitats de l’un i de l’altre?

—Crec que la primera diferència és que l’un feia molts anys que exercia el càrrec i l’altre és un president acabat d’arribar. Crec que això marca i condiciona molt.

—Éreu un dels candidats a deixar, per voluntat pròpia, el gabinet d’Alberto Fabra amb motiu de la primera reforma. Hi ha hagut reforma i continueu ací. Tenim conseller Verdeguer per anys?

—[Somriu.] Jo només crec en el dia a dia. Estaré implicat dia a dia en aquesta comunitat, que és la que em paga. I igual que dic això, i com he dit en la resta de treballs on he estat, el meu cessament és sobre la taula dels meus caps des del mateix dia que em criden per a assumir una responsabilitat. Ara, mentre exercisca el càrrec, la meua implicació serà màxima.

i els minoristes van molt i molt saturats de productes, perquè totes les institucions volen col·locar-n’hi, alguns amb rendibilitats molt elevades. Això cal revisar-ho. Siga com siga, Standard & Poor’s diu això mateix que diem nosaltres: que necessitem finançament. Sense això, els ajustos pressupostaris no serveixen.

—La setmana que ve la Generalitat afronta un venciment de 200 milions i, amb vista als dotze mesos vinents, hi ha venciments per valor de 4.058 milions d’euros. Molts es preguntaven, l’endemà de presentar el decret llei de mesures urgents per a la reducció del dèficit, si amb els 1.057 milions d’euros en retallades anunciades n’hi haurà prou per a encarar els requeriments financers.

—El 2012 moltes entitats financeres tenen uns venciments molt importants, condicionats per les ajudes que van rebre des de Brussel·les l’any 2009. Calia haver reescalat els venciments a fi que no s’acumularen tots en un mateix moment, perquè si no sorgeixen els problemes. Nosaltres, com a administració, no podem passar d’avui per demà d’un model molt basat en l’endeutament a un model on no es refinance res. Per a qualsevol que no refinance, la seua sostenibilitat es complica. Cap administració no pot viure sense refinançament.

—Sobre les taules de les conselleries s’acumulen factures: residències de la tercera edat, centres d’ocupació, llibreters... La Generalitat podrà satisfer tots aquests pagaments?

—Ara per ara, el repte que tenen totes les conselleries és complir els deures financers i no financers. Tothom ho té assumit, això. Tan bon punt tinguem un escenari menys incert, l’objectiu de la tresoreria de la conselleria d’Hisenda és establir un pla de pagament als proveïdors.

—Però el conseller d’Hisenda, José Manuel Vela, ja ha dit que no podrà satisfer els pagaments en sis mesos...

—Els pagaments resten condicionats a l’existència d’alguna mena de liquiditat i, sobretot, que hi haja més certesa. La combinació de falta de liquiditat i incertesa és molt negativa.

“El Sabadell és una entitat magnífica [per a la CAM] perquè està implicat amb les pimes i té un saber fer internacional”

FRATIS I CAMPS

“Els pagaments resten condicionats a la liquiditat”

—En quin moment va prendre consciència el Consell que hauria de presentar el pla d'ajustos presentat la setmana passada?

—És una qüestió que hi havia sobre la taula de feia prou temps. Des de l'agost érem conscients que els mercats refinançaven molt poc, fins

i tot res. En algun lloc he llegit que nosaltres ens hem posat en mans de l'inversor minorista, però això no és cert, ni de bon tros. Passava que, amb el mercat majorista tancat, el minorista era la nostra única alternativa. Nosaltres som conscients que la situació progressivament s'ha anat agreujant i, per tant, això ens ha fet veure que caldria prendre mesures d'ajust addicional, mesures que probablement no seran les últimes. Ara per ara, i a la velocitat a què succeeixen les coses, no podem descartar que en el futur haguem de

prendre més mesures d'ajust. Les coses a voltes passen en direccions que no ens agraden.

—Si des de l'agost detectàveu els problemes, per què va presentar al novembre a les Corts uns pressupostos que ara són lletra morta? Això no resta credibilitat a l'administració?

—No. A partir de l'agost ens vam adonar que les possibilitats de refinançament es complicaven. Els pressupostos es van presentar en un context d'incertesa molt gran i, amb tot, incloïen uns importants recursos a la baixa. Som la comunitat que més ha rebaixat el pressupost. És cert que, després, ha calgut presentar aquestes mesures addicionals perquè hem vist que la situació dels mercats financers, lluny d'esclarir-se, s'ha complicat. També és cert que la nostra comunitat parteix d'uns nivells d'endeutament superiors a la mitjana. Cal tenir present aquest escenari.

—Si hi ha noves retallades, en quina direcció poden anar?

—Si hi ha ajustos addicionals, entenc que hauran de vindre tant pel costat de les despeses com pel dels ingressos. Pel cantó de la despesa, fonamentalment en qüestions vinculades a l'eficiència, com s'ha fet en el cas de sanitat, al sector públic-empresarial... Pel costat dels ingressos, generar qual-sevol mena d'ingrés addicional.

—Per la via dels impostos?

—Aquí el gran problema és que si no som capaços d'ampliar la base impositiva, és a dir, que hi haja més gent que tribute, les úniques alternatives que ens queden són les que hem pres. I són —ho torne a dir— mesures excepcionals i transitòries, és a dir, adaptades a la conjuntura actual. L'única manera de sostindre l'estat de benestar en el sentit ampli és amb una economia que genere ocupació. L'estat de benestar no és sostenible en un model amb més del 20% de desocupats, nivells alts de deute, mercats financers tancats... Aquí tots ens podem enganyar, però la realitat és evident: cal recuperar l'economia perquè açò siga sostenible. També es revisa tota la política de determinats esdeveniments. Estem en un escenari on tot és revisable.

—Dieu que no és sostenible un model amb més del 20% de taxa de desocupació, nivells alts de deute,

“I tant que tancarem empreses públiques”

mercats financers tancats. Aquest és el panorama que ara per ara presenta el País Valencià.

—És el model de l'economia espanyola, la italiana i fins i tot de la francesa. Nosaltres tenim un problema addicional: no és normal que sempre presentem una taxa del 10% de desocupació. Tenim problemes estructurals que hauríem d'abordar.

—Un dels àmbits on retallareu és en el de les fundacions i empreses públiques. Els 46 organismes existents fins ara quedaran agrupats en sis hòldings. L'objectiu és estalviar 120 milions d'euros. Només amb la reestructuració no n'hi ha prou. Com aconseguireu l'estalvi?

—A la premsa ens han criticat perquè diuen que anem massa espai en aquesta reestructuració. Jo crec que una cosa és la cosmètica i una altra la realitat. Reduir empreses, a la pràctica, no és senzill. Nosaltres hem reduït ja quasi 800 milions de pressupost, hem retallat despeses de funcionament, fundacions —hem passat de 40 a 20... Ara

“És lamentable que la Comunitat Valenciana haja perdut les seues entitats financeres”

hem creat sis agrupacions empresarials on integrarem les 46 empreses públiques. Això generarà un seguit d'estalvis evidents en àmbits com ara assessorament, contractació, recursos humans, despeses de funcionament... I després ha d'haver-hi retallades addicionals. Aquesta setmana, per exemple, s'ha emprès la reestructuració de RTVV. Es tracta d'estructures que per a les necessitats actuals i les possibilitats actuals són sobredimensionades. Els 120 milions d'estalvi eixiran de la conjunció de tots aquests factors.

—En l'actual conjuntura, cal gastar-se 614.000 euros per a encarregar a una empresa externa les reestructuracions de RTVV i del sector públic empresarial i fundacional?

—Ho hem fet amb total transparència. Es tracta d'un concurs obert, com també han fet els navarresos, els balears, els madrilenys, els aragonesos... En aquesta terra tot es critica, tot és crispació, tot es mala maror i tot és caïnita. De seguida sembla que hi haja corrupteles. Si ho hem externalitzat és perquè pensàvem que era el procediment més professional. L'administració, i més en concret la secretaria autonòmica d'administracions públiques, per si sola no té recursos per a encarar una situació tan complexa. Al remat, allò que pagarem a l'empresa externa va en la línia d'allò que s'ha pagat a les comunitats autònomes que he anomenat; s'ha fet amb transparència; i generarà uns estalvis que justifiquen el cost.

—Preveieu el tancament d'alguna empresa pública?

—I tant que sí. No volem generar més superestructura. Si es creen els hòldings és per a millorar en eficiència i en estalvi.

—Quins organismes es tancaran? Quins criteris s'utilitzaran?

—Ja es veurà. Les coses han d'anar al seu ritme i en aquest cas la complexitat de l'assumpte comporta anar pas a pas. Perquè si una cosa tinc clara és que no faré cosmètica, vull passos que siguin consistents. Moltes voltes els mitjans de comunicació no tenen en compte que la liquiditat ens condiciona molt a l'hora de prendre mesures.

—Té sentit mantenir la retransmissió de la fórmula 1 a Canal 9 —que costa vint milions d'euros— si ja es pot veure a través d'una altra cadena?

—Com he dit abans, tot és en revisió. Si les coses són com em dieu, des del meu punt de vista, no.

—Al cap d'un mes d'haver arribat al càrrec, van nacionalitzar la CAM. Com va viure aquell procés, en què no us quedava marge de maniobra?

—Ho vaig viure com un procés molt dur, perquè és lamentable que la Comunitat Valenciana haja perdut les entitats financeres que tenia. És cert que vivim en un món globalitzat, en un país

avançat on importa que hi haja crèdit per a la Comunitat Valenciana i tant fa que el capital vinga de Bielorrússia, de Conca o de Requena. Però, amb tot i això, l'efecte continua essent molt important. A més, això que ha passat ens genera una imatge molt roïna davant els mercats financers i no ens ha ajudat en absolut. Al marge, hi ha hagut actuacions indegudes —no equivocacions, que això és una cosa diferent— que a mi em fan sentir vergonya com a persona i com a valencià.

—Quines actuacions?

—Per exemple, les retribucions que considere poc justificables per a una empresa que ha hagut de ser nacionalitzada.

—És cert que tot això que ha passat en aquestes entitats comptava amb la supervisió de l'Institut Valencià de Finances, que depèn d'aquesta conselleria.

—La supervisió és sobretot a l'àmbit estatal, per part del Banc d'Espanya. Jo no vull donar les culpes a ningú ni entraré en la discussió de si la responsabilitat és del Banc d'Espanya o de l'Institut Valencià de Finances. Eixe no és el meu joc. Però si m'ho mire com a ciutadà, arribe a la conclusió que m'he quedat sense un sistema financer propi.

—I què en penseu, del que li ha passat al Banc de València?

—També em pareix lamentable. Era una entitat de mida menor que la CAM, però molt implicada amb la història i el món empresarial valencià. És una pena, perquè l'efecte és important. Ara esperem que el comprador siga una entitat implicada en la nostra comunitat. Volem una entitat sanejada, estable i implicada.

—Quin futur preveieu per a la CAM, ara que és a les mans del Sabadell?

—Jo crec que el Banc Sabadell és un banc magnífic, d'una banda perquè és un banc implicat amb les pimes, i d'una altra banda perquè té un saber fer en l'àmbit internacional molt important. Tenint en compte aquestes dues qüestions, crec que li hem de donar la benvinguda a aquesta comunitat per als pròxims anys.

Violeta Tena